

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Staffan Agesand

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2008-06-09

Dnr: 83/08-011

Socialnämnden

Beräkning av behov av insatser för personer med funktionshinder 2009-2012

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner behovsplanen för handikappomsorgen.
2. Finansiering av behovsplanen beaktas i budgetprocessen.

Anita Brynje
förvaltningschef

Sammanfattning

Behovsplanen för handikappomsorgen är en framskrivning av de kvantitativa behoven fram till år 2012. Planen omfattar de insatser som handikappomsorgen erbjuder för personer med utvecklingsstörning, fysiska eller psykiska funktionshinder.

Kostnaderna för handikappomsorgen ökar inom hela landet. Som exempel kan nämnas att Socialstyrelsens analys av kostnader för assistansersättning under 10 år påvisar en kostnadsökning med 330 procent under samma period. Kostnadsökningen berodde enligt undersökningen dels på ett ökat antal personer och dels på ett successivt ökat antal timmar per person. Som en jämförelse kan nämnas att kostnaderna för handikappomsorgen, i ett snitt över hela landet, utgör 28 % av den totala kostnaden för socialtjänsten. I Tyresö utgör kostnaderna för handikappomsorgen 27,5 % av kostnaderna för socialtjänsten. I jämförelse med övriga kommuner i Södertörn (8 kommuner) är Tyresös snittkostnad per enskild plats billigare än 4 kommuner och dyrare än 3 kommuner.

I Tyresö sker under planeringsperioden en markant ökning av behov av vissa insatser inom verksamhetsområdet. Under perioden beräknar vi att 21 ungdomar har rätt att söka daglig verksamhet efter avslutad skolgång. Flertalet av dessa kommer också att behöva boende inom närliggande framtid. Förutom nya boenden inom kommunen finns behov av enstaka köpta platser för brukare med särskilda behov. Kostnaden för korttidsvistelse ökar, främst

beroende på att antalet beviljade dygn ökar. Allt fler barn bedöms vara i behov av ett utökat antal dygn som avlastning för föräldrarna. Däremot minskar insatsen avlösarservice i hemmet och därmed även kostnaden.

Kostnaden för personlig assistans över 20 timmar som utreds och beslutas av försäkringskassan, har ökat markant under året. Kommunen kan inte påverka omfattningen av insatsen och ersätter alltid de 20 första timmarna. Däremot pågår ett effektiviseringsarbete kring möjligheten att återkräva extrakostnader. En statlig utredning kring assistansersättning kan också komma att påverka innehåll och kostnader.

Det totala tillkommande medelsbehovet för åren 2009-2012 beräknas i denna utbyggnadsplan till 33,9 mkr, varav 8,9 mkr år 2009. Det är 2,9 mkr utöver de preliminära budgetramarna för året 2009.

Bakgrund

Handikappomsorgens behovsplanplan (utbyggnadsplan) revideras årligen. Denna plan omfattar åren 2009-2012. Planen är en framskrivning av de kvantitativa behoven och beräkning av dess kostnader. Planen omfattar de insatser som i dag erbjuds via handikappomsorgen för personer med utvecklingsstörning, fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar. Behov och efterfrågan av vissa insatser är svåra att prognostisera som t ex behovet av köpta platser. Ju längre bort i tiden, desto osäkrare prognos.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom förvaltningen med berörda från handikappomsorgen, avdelningen för biståndsbedömning och staben.

Prognos

Antalet personer med funktionshinder som söker olika insatser ökar i antal under tidsperioden. Vidare ökar antalet insatser och innehållet i insatserna då behoven för de enskilda förändras. Vissa insatser beräknas dock stagnera.

Prognosen utgår ifrån följande faktorer:

- De verksamhetsformer och insatser som finns i dag.
- De personer som vi känner till i dag; dels från de egna verksamheterna inom socialförvaltningen och dels från barn och utbildningsförvaltningens verksamheter.
- En oförändrad ambitionsnivå och kvalitetsnivå.
- En i vissa fall kvantitativa utökning av insatserna där sådant kan prognostiseras.

Faktorer att ta hänsyn till:

- Inom särskilda boendeformer är det svårt att veta när den enskilde tänker söka ett boende. För att få en uppfattning om de personer som kan tänkas komma att ansöka om bostad ombeds personer från 17 års ålder att göra en intresseanmälan. Intresseanmälningarna används sedan som planeringsunderlag.

- Stödet är ofta livslångt och ökar i takt med att behoven förändras och omvårdnadsgraden ökar.

- Trots nya boenden inom kommunen finns speciella behov som måste tillgodoses genom köpt plats i annan kommun

Kommentarer till de mer resurskrävande verksamheterna**Boende**

Planen visar att de största kostnaderna avser fortsatt utbyggnad av bostäder med särskild service, LSS. En gruppboende på Gränsvägen i Lindalen med sex platser för personer med utvecklingsstörning är inlagd i planen för 2009. Utöver detta planeras ytterligare två nya gruppboenden stå färdiga till 2010 och 2012. Den första nybyggnationen avser ett boende för personer med psykiska funktionshinder enligt LSS personkrets tre. Vidare behövs ett nytt boende för personer med utvecklingsstörning 2012. Ett av våra nuvarande boenden uppfyller inte normen för gruppboende enligt LSS. Under perioden (2011) behövs därför ett ersättningsboende. En utredning bör tillsättas enligt den nya investeringsmodellen angående hur detta bör ske på lämpligaste sätt.

I dag diagnostiseras allt fler personer med neuropsykiatriska funktionshinder som till exempel Aspergersyndrom, och det framtida behovet för anpassade boenden ökar, liksom behovet av servicebostäder för personer med lindrig utvecklingsstörning. Kommunens gruppboendeverksamhet behöver förstärkning med en anställning för att kunna tillgodose behovet av service för tillkommande servicebostäder. Denna utökning får ske inom ram.

Daglig verksamhet

Alla ungdomar som går ut skolan ska erbjudas arbete/sysselsättning (daglig verksamhet) i hemkommunen. Kommunen erbjuder platser inom den kommunala verksamheten, TYDA. Personer med neuropsykiatriska diagnoser samt personer med förvärvat hjärnskada behöver vanligtvis särskilt anpassad sysselsättning, olik traditionell daglig

verksamhet. Vid Rehabcenters arbetsverksamhet har skapats en effektiv och kvalitetsmässig god verksamhet för sex personer - ”Hjärnverket” som är en specialanpassad verksamhet för personer med förvärvad hjärnskada. Utöver dessa platser tillgodoses behoven genom köpt plats i verksamheter utanför kommunen. Under planeringsperioden beräknar vi att 21 ungdomar har rätt att söka daglig verksamhet, LSS efter avslutad skolgång. Prognosen bygger på att verksamheten så långt som möjligt ska erbjudas på hemmaplan

Personlig assistans

Försäkringskassan utreder och beslutar om insatsen personlig assistans då omfattningen överstiger 20 timmar per vecka. Beslut under 20 timmar utreds och fattas av kommunen. Majoriteten av ärendena inom personlig assistans omfattar mer än 20 timmar. Flertalet beslut fattas därför av Försäkringskassan. Dessa beslut har kommunen inga möjligheter att påverka. Kostnaderna för insatsen beräknas öka under perioden.

För beslut som fattas av Försäkringskassan ersätter de samtliga timmar överstigande 20 timmar om det utökade behovet inte är av tillfällig karaktär.

Avlastning i form av korttidsvistelse och avlösarservice

Kostnaden för insatsen korttidsvistelse kommer att öka under tidsperioden. Fler barn och vuxna diagnostiseras i dag och behovet av insatser är större. Antalet beviljade dygn har ökat. Ökningen beror bland annat på att behovet av avlastning för föräldrar med barn med funktionsnedsättningar ökar. En ytterligare anledning bedöms vara att allt fler väljer att nyttja möjligheten till avlastning via insatsen korttidsvistelse än med insatsen avlösarservice. Insatsen avlösarservice bedöms därför minska under planperioden

Rehabcenter och arbetsverksamheterna på Bryggan

Arbetsverksamheterna har i dag en kapacitet för drygt 60 personer. I verkligheten tar man emot drygt 70 personer. Utöver detta har verksamheten i dagsläget en kö på cirka 15 personer. Inför ny lagreform om öppen psykiatrisk tvångsvård och öppen rättspsykiatrisk tvångsvård, ska Rehabcenter tillgodose nya behov för nya grupper. Under perioden bedöms en kostnadsökning på 500 tkr tillkomma.
